

[Thestrup.]

ærede boligminister undersøge dette spørgsmål og give os en oversigt derover, og jeg vil tilføje, at hvis det drejer sig om mere betydelige arealer, har vi måske her en af grundene til den stærke prisstigning i hovedstadsområdet.

Mit parti er også villig til at overveje spørgsmålet om lån eller garantier fra staten til kommuner, der vanskeligt kan skaffe de fornødne midler til at gøre jorden bygge-moden.

Endelig vil jeg om grundpriserne sige, at vi naturligvis er villige til at overveje ændringer i beskattningen for at modvirke spekulation, men det er et spørgsmål, om det er muligt at hindre eller bremse spekulation gennem beskattning. Grundstigningsskylden, der lægger skatten på køberen og lader sælgeren tage fortjenesten, er et afskrækkende eksempel på en spekulationsbegrænsende beskatning.

Det næste forhold, jeg vil omtale, er byggepriserne. Jeg tror, at det første, der kræves, er en boligpolitik, der ikke ustandselig ændres, men jeg kan naturligvis nok se, at en boligpolitik som den, vi har i øjeblikket med de udstrakte restriktioner, ikke lader sig opretholde, i alt fald ikke hvis vi skal ind i nogenlunde tilsvarende forhold, som landene omkring os i øjeblikket står i eller allerede tidligere er gået ind i. En langtidsplanlægning af byggeriet bliver umuliggjort, så længe vi ustandselig ændrer på boliglovgivningen.

Jeg så med glæde de lempelser, den højtærede boligminister har indført i byggestopet lige inden denne debat, men det er efter min mening ikke tilstrækkeligt. Jeg er ikke i tvivl om, at byggestopet har medført, at arbejdskraften i de områder, som er ramt af byggestopet, er blevet dirigeret hen til steder, hvor der ikke var nogen bolig-mangel, eller til arbejder, der var mindre vigtige end opførelsen af boliger.

Jeg er heller ikke i tvivl om, at byggestopet har standset den industrialiseringsproces, der er nødvendig, hvis vi skal få bygget tilstrækkeligt. Jeg ved, at den højtærede boligminister er bange for, at man skal gå bort fra håndværkets gamle metoder. Jeg deler ikke denne frygt. I landene omkring os er man længere fremme end vi i udviklingen. Når vi kommer ind i det store

europæiske marked, skal vi alligevel ind i denne udvikling. Hvorfor vil vi så ikke begynde på den nu med det samme? Der er ingen grund til at være bange for, at arbejdet skal slippe op, selv hvis vi anvender moderne metoder. Vi har så meget, vi skal have bygget foruden boliger, at tanken om, at der ikke skulle være byggearbejder nok i den kommende tid, er hen i vejret.

Den højtærede boligminister er bange for seriefremstilling af parceller. Jeg ved også godt, at der på dette område har været uheldige forhold. Jeg har engang deltaget i et samråd med en af den højtærede boligministers forgængere, minister Kjærbo, om nogle forhold, som uægtelig var såre uheldige. Mit parti var dengang med til at begrænse mulighederne på dette område, men der har rigtignok også her været meget godt byggeri. Ved seriefremstilling billiggøres byggeriet, og det er utvivlsomt gennem denne seriefremstilling, industrialiseringen skal slå igennem. Vi har så ofte her i salen talt om de alt for stive faggrænser. Også her er der et område, hvor en ændring var rimelig.

Når vi derefter går over til at tale om byggeriets finansiering, vil jeg først sige, at oprettelsen af tredjeprioritetsinstitutterne har haft en særdeles gavnlig indflydelse på byggeriet. På dette område står vi imidlertid over for problemet den høje rente. Den ville kunne modvirke af opsparingsfremmende foranstaltninger, en opsparingsfremmende politik, og jeg henviser til, hvad jeg før har sagt om opsparing til boligformål.

Der er her et andet problem, som jeg gerne vil drage frem, når vi taler om finansiering. Er vi ikke netop gennem stats-subsidierne med til at presse renten i vejret? I Erhvervsøkonomiske Meddelelser for november 1961 findes en artikel af cand. oec. Knud Rasmussen, „Boligpolitikken i støbeskeen“, hvori der står følgende — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„Men hvad enten der anvendes statslån på lempelige vilkår eller driftssubsidier, så må kapitalmarkedets renteniveau for at nå ethvert givet huslejeniveau i nybyggeriet være større end det niveau, et fuldstændig ustøttet byggeri kræver. Set over en længere periode må byggesubsidierne altså medføre et højere renteniveau end det, der ellers er påkrævet for